Odată pe săptămână

EMERICH VOGL, căpitanul echipei naționale, face confidențe...

O introducere.., personală și interesată! Emerich Vogl, căpitanul echipei naționale. De vorbă cu un... burghez. Mehala, pepiniera footballului românesc. Cum a ajuns internaționalul, internațional. Cu sau fără aplauze. Și superstiții... Cea mai frumoasă amintire. Timișoara de altă dată... Arestat! Apus de soare... Internaționalul Vogl!

(Continuare din pagina I-a)

s'a identificat, de mult, ca un simbol al foot-ballului românesc.

Atât ca valoare de jucător, cât și ca echipier al «reprezentativei».

Sub primul aspect, este incontestabil cel mai mare jucător pe care l-am avut, de când se joacă football în țara românească. Personal, am avut ocazia să văd, de după războiu încoace, pe cei mai buni halfi-centri din Europa. Am admirat pe prestigiosul Bukovi, apoi pe Sarosi, am-

«Ciogli» e băiat frumos?

bii în echipa Ungariei; pe cehoslovacul Kada, «jucătorul minune» al Europei Centrale, căruia, se spune, nici un adversar nu i-a interceptat, vreodată, o «passă»; pe Hoffmann, technicianul Austriei; pe Jackson, «scoțianul cu picioare fermecate», cum îl numesc toți, în Anglia. Toți au fost — unii mai sunt — jucători mari, cum apar pe continent, câte unul la doi-trei ani. Fiecare avea calitățile lui, ce-l situau în fruntea celorlalți. Dar nici unul nu a lăsat impresia de perfecție, de măestrie, de imposibil realizat, lăsată de Vogl, în forma lui cea mai bună. Multe competențe în materie sunt de părere că în 1926—27, Vogl a fost cel mai bun half-centru din Europa.

Iată jucătorul.

Ca echipier, căpitan al reprezentativei noastre, același prestigiu, aceeași perfecțiune.

Luptă, din primul până în ultimul minut, cu toată ardoarea, cu toată inima. Este sufletul echipei. De o sportivitate desăvârșită, disciplinat, fără a încerca să iasă în evidență, în dauna echipei, capabil de acel suprem efort care asigură victoriile cele mai dificile, Vogl, de câte ori a apărat culorile românești, a făcut-o convins, cinstit, ca o datorie. Și a fost, întotdeauna, cel mai bun om al nostru.

UN GOSPODAR AȘEZAT

Locuiește în strada... Ce era să **fac?** Să divulg secretul cel mai tainic care mi s'a încredințat! Adresa lui Vogl!

Nu. Nu o veți afla dela mine. Nu vreau să am pe conștiință liniștea unui om.

Destul să știți că stă într'o căsuță curată, cu odăi mari și luminoase dar — e amărăciunea bietului Vogl! — fără electricitate.

— «Și doar e fir pe stradă. Nu vor să-mi tragă cablul până în fundul curții».

Căci casa lui Vogl e departe de stradă, destul de tăcută și așa. Și mai e ceva care-l supără pe «Ciogli». Se clădește în curte. Var, schele, murdărie, mizerie. Și, mai ales, i s'a distrus grădina la care a muncit toată primăvara.

— «Aveam niște flori, o minune» i oftează el cu supărare copilărească de gospodar așezat.

E gospodar așezat, acest minunat jucător de football. Dela birou — știți că lucrează la «Astra Română», unde își valorifică talentele de desenator și unde este atât de util, încât cu chiu cu vai e scos la câte un match internațional, pentru o zi, două — se duce direct acasă. Se dezbracă, se spală, se pune «la papuci» și citește.

Așa l-am găsit.

Mă aștepta, căci — e o specialitate a subsemnatului — întârziasem.

Nu vă voi introduce în amănuntele primirii, nici în detaliile premergătoare ale convorbirii Tot ce pot să vă comunic, din această primă fază, este că, dacă «Ciogli» e gospodar așezat, soția lui trebue să fie o gospodină și mai și. Dulceața de căpșune e un vis sub cer albastru!

Dar ne apropiem de țărm.

— «Dragă Vogl, înainte de a te studia în amănunt și pe ciudățenii, să te fixăm, în linii mari, în timp și spațiu. Câți ani ai?»

— «In curând, 29».

— «Locul nașterii?»

— «Timișoara.»

— «Stare civilă?»

— «Căsătorit.

— «Copii?»

— «Unul. Băiat!»

— «Să-ți trăiască! Unde ai început să joci football?»

— «După cum îți închipui, la Timișoara. In Mehala.»

MEHALA, PEPINIERA FOOTBALLULUI ROMANESC

Aci — mă iertați că vă privez de

Vogl, pe când nu juca încă football..

prezența lui Vogl, pentru o clipă — trebue să deschid o paranteză. Mehala este o mahala a Timișoarei, prin nimic demnă să ne rețină atenția, afară de un amănunt caracteristic: toți jucătorii mai de seamă ai României au învățat să joace în Mehala. Pentru a vă arăta în ce măsură acele câteva sute de locuitori dăruiesc cu stele football-ul românesc, e destul să vă spun că **nouă oameni** din echipa României care a jucat la Triest erau din Mehala. Cu Sepi inclusiv.

Dar să lăsăm pe Vogl să continue.

— «In Mehala, am pus prima oară piciorul pe minge. La 7—8 ani, m'am jucat, ca toți copiii... cu o minge de cârpă! Cu vârsta, mi s'a desvoltat și gustul de a juca football și, probabil, și valoarea. Căci, după trei ani, am fost primit într'un club de cartier, F. T. C., unde am jucat timp de patru ani și am avut camarazi pe Tänzer, Holz, Golub și alții.

Când am intrat în cursul superior — aveam 15 ani — m'am înscris la

Vogl și Nasazi! Căpitanul Uruguay-ului și căpitanul Romăniei

Clubul funcționarilor; jucam fundaș dreapta și am luat parte, în 1920, pentru prima oară, la matchuri oficiale. Și aci am avut camarazi, cari au ajuns la glorie, apoi... Pe Tänzer, cu care venisem împreună dela F. T. C., pe Tessler și Semler.

In toamna aceluiaș an, am plecat cu toții la «Chinezul», încă de pe atunci celebru, și care a fost, ani de zile, la rând, campionul României. Jucam la juniori, la început tot fundaș, apoi half-centru. Și făceam mult atletism, multă cultură fizică.

Insfârșit, în 1923, am jucat prima partidă în echipa întâia a Chinezului. Am avut adversar pe «Floris-dorf». Cum, în anul acela, mai mulți dintre echipierii vechi ai «Chinezului» au plecat să-și facă serviciul militar, am rămas în echipa primă, dar fără un post fix. Când fundaș, când mijlocaș dreapta, când centru.

In 1924, Bedö, half-centrul titular al echipei, și-a ieșit din formă și l-am înlocuit definitiv.

«Așa a început cariera mea», — încheie Vogl. «Era primăvară, pe vremea matchului Polonia—România. In August, am jucat și eu în echipa națională, contra Cehoslovaciei. Am pierdut cu 4—1, dar adversarii noștri erau, pe atunci, cea mai bună echipă pe continent».

— «Și, deatunci, ai jucat mereu în echipa națională, nu?»

— «Aproape. Dar destul de des, dacă te gândești că, acum cu Cehoslovacia, a fost a 29-a mea partidă internațională.»

— «Îți face plăcere să joci în echipa României?»

Vogl mă privește mirat.

— «Sigur. De multe ori am făcut eforturi, am venit la antrenamente atunci când ocupațiunile mele îmi lăsau puțin timp liber, tocmai pentru a fi în formă, pentru a putea corespunde, dacă aș fi fost chemat să apăr culorile naționale.»

CU SAU FARA APLAUZE

— «Și aplauzele publicului? Îți fac plăcere?»

— «Să-ți spun drept, în timpul jocului, le aud foarte puțin. Simpatia publicului te impresionează numai la intrarea pe teren. Atunci ești, într'adevăr, emoționat, mai ales când e câte un match mai mare. Dar, după câteva minute dela începerea jocului, trece...»

— «Și când spectatorii îți sunt ostili?»

— «Mi s'a întâmplat foarte rar. Deaceea n'aș putea să-ți spun. Singurul lucru care mă enervează, câte odată, este când publicul aplaudă, pe nedrept, pe adversari. Și mai ales, când aceste aplauze influențează jocul acestora, îi stimulează.

— «Ești superstițios?»

— «Nu prea mult.»

— «Adică?»

— «Am o singură superstiție: să nu trebuiască, după ce mi-am pus gheata pe picior, să mai trebuiască s'o scot. Dacă merge bine, dela început, dacă nu trebuie să mai strâng bandajul, să mai pun vată, atunci joc bine. Apoi, am un fel de presimțire, înaintea fiecărui match. Dacă sunt emoționat, dacă mi-e frică, câștigăm întotdeauna. Din contra, dacă n'am nicio grijă, chiar dacă avem adversari cât de slabi, sau pierdem, sau jucăm prost. Vorbesc de toată echipa, nu numai de mine. Și presimțirea asta nu m'a înșelat niciodată.»

Să trecem la alt capitol.

CEA MAI FRUMOASA AMINTIRE

— «Care e cea mai frumoasă amintire din cariera ta?»

— «E greu să-ți spun. Așa, mi-a făcut foarte multă plăcere matchul nul pe care l-am făcut, cu echipa Timișoarei, la Budapesta, în 1926. Tot publicul se aștepta să ne vadă plecând cu o duzină de goaluri. Și nu ne-au putut învinge! Era prima oară că am arătat ce putem, în străinătate.»

«Apoi matchul contra Jugoslaviei, la Zagreb, în 1927, când am învins cu 3—2. A fost partida cea mai grea pe care am susținut-o vreodată. Adversarii noștri, în fața publicului lor, vroiau să câștige cu orice preț. Și toată echipa noastră a luptat supraomenește.

«Deasemenea, un match al Chinezului, la Seghedin, în Ungaria, pe care l-am câștigat cu 5—4, dar în care echipa mea a furnizat cel mai

«A fost, poate, cea mai bună forfrumos joc din cariera ei.

mă a mea. Intre anii 1926—1927. Dar nu numai eu, ci toți dela «Chinezul» — cari, aproape, formau și echipa națională — eram într'o condiție splendidă. Dealtfel. aceasta a fost și epoca de glorie a clubului din Timișoara. Eram toți băeți tineri, toți prieteni... și moralul contează mai mult decât orice, într'o echipă.»

— «E adevărat că erați atât de buni prieteni, în echipa Chinezului?

— «Da. In special eram patru inși — Wetzer, Tänzer, Semler și cu mine — nedespărțiți. Unde ne duceam, eram împreună. In străinătate, chiar când ni se dădeau odăi separate, noi ceream să ni se pună paturi de rezervă, ca să fim împreună. Peste tot, în tren, la chefuri, unde era unul erau și ceilalți.»

L-am prins pe «Ciogli»-

— «Făceați chefuri multe, pe la Timișoara?»

Dar, încăodată, nu există reguli precise, în această materie. Depinde de match, de atmosferă, etc.»

Pentrucă a venit vorba de atmosferă, să comit prima indiscreție:

Dar nu e deloc încurcat. Mărturisește, simplu:

— «Da. Și o țineam nopți în șir. Mi-aduc aminte, mai ales de unul care nu ne-a costat aproape nimic. Inaintea matchului cu Budapesta, la Timișoara, în 1927, toți timișorenii ne spuneau că mâncăm bătaie și ne promiteau fel de fel de lucruri, dacă batem. Noi nu prea ascultam.

Dar Rudi Wetzer, cum îl auzea pe câte unul făgăduind ceva, repede îl punea să scrie pe hârtie. Și a strâns «bonuri» de sute de sticle de vin, de șampanie, de fel de fel de mâncăruri și mese, etc. Or, știi că am învins cu 2—0 echipa Budapestei. Îți închipui ce a urmat.

Zile întregi am umblat prin Timișoara, încasând «bonurile»!

TIMIȘOARA DE ALTA DATA..

— «Mai spune-mi ceva despre petrecerile dela «Chinezul».

— «Ce să-ți spun?.. Uite, o întâmplare a lui Matek cu Semler. Matek era foarte strâns la bani. Îi mersese vestea în toată Timișoara de zgârcit fără pereche. Odată, la un match în provincie, în seara jocului am mers, am băut un pahar de vin și ne-am întors la hotel, cu toții, pe la 12½. Toți eram acolo, numai Mater și Semler lipseau. A doua zi dimineața, la 6, încă nu se întorseseră. Pe la 8 au venit, beți turtă. Făcuseră un chef toată noaptea și se plimbaseră cu mașina. Matek a început să ne dea țigări la toți, din

Internaționalul joacă și tennis

tabachere. Am înțeles că era făcut de tot, căci asta nu i se întâmpla decât la beție. Când și-au mai venit în fire, am aflat că automobilul costase 1000 de lei și că-i plătise Matek. Și, când s'a trezit bine de tot, a început să-i ceară lui Semler jumătate din bani. Semler nici să n'audă. Spunea că n'are bani. Bietul Matek a început să ne roage pe toți să-l punem pe Semler să semneze o chitanță, cel puțin. Dar Semler n'a vrut, în ruptul capului. Dar nici Matek nu s'a lăsat. In tren, la întoarcere, l-a trezit pe Semler din somn și i-a spus să semneze chitanța de primirea primei. Bineînțeles, era chitanța lui, de 500 lei. Semler, somnoros cum era, a început să râdă: Bine, Matek, după jocul care care l-am făcut noi ieri, cum crezi că o să ne dea primă?!»

Și Vogl râde, fericit, amintindu-și scena.

Râd și eu. Dar, care vasăzică, și pe vremea Chinezului se luau prime? Măi, să fie de amatori!

— «Ia mai spune, Vogl!»

— «Ce să mai spun? Nu-mi aduc aminte, așa, la poruncă. Mai stăm de vorbă și poate mai îmi vine câte ceva...»

Stăm de vorbă, stăm de vorbă, n'am nimic împotrivă. Dar să fie ceva și pentru cele șapte coloane de gazetă!

ARESTAT?

— *«Vreo aventură mai... originală?».*

— «Adică cum?».

— *«O admiratoare mai insistentă...».*

Vogl se înroșește și aruncă o privire încurcată spre ușa din dreapta. Intrebarea e indiscretă.

— «Niciodată...».

Vai, internaționale, și tu ești dintre urmașii lui Abellard?... Să trecem fără a ne formaliza.

— *«La capitolul ăsta, ești cam slab, dragă Ciogli. Să fi fost eu în locul tău! Cum ar mai fi «plâns ochii și oftat inimile!».*

Ciogli se sucește pe scaun. Aruncă iar o privire spre ușa pe care a intrat dulceața. Deschide gura să vorbească. Dar tace.

Am înțeles.

Sportivi din România Mare, fiți pe pace. Sexul slab și-a plătit tributul!

— *«Alt gen de întâmplare care să iasă din comun?*

— «Nu știu.., ba da! Am fost odată arestat».

— *«Arestat?».*

Nu cumva idolul nostru o fi văr cu Brandabura — de! joacă într'o echipă cu el! — sau neam de grefier la vreo Curte Marțială?

— «Da. Inaintea unui match. E o poveste întreagă».

— *«Dă-i drumul!».*

Internaționalul ezită.

— «Vezi că...».

— *«Ce să văd?».*

— «Sunt amestecați în afacerea asta câțiva oameni de care n'aș vrea să pomenesc».

— *«Ascultă, Vogl. Îți dai seama că 30.000 de oameni vor face mâine coadă la chioșcuri și vor linșa depozitarii de ziare, pentru a citi viața ta și proza mea? Ce se va întâmpla dacă tot ce le vom oferi va fi chestia cu prăjeala lui Fatek?*

— «Bine» — se resemnează Vogl — să-ți spun cum a fost. Se găsea în România, reprezentativa Ungariei. Jucase, Joi — era Iunie 1927 — la Timișoara și urma să aibă loc, Duminică, la Arad matchul România—Ungaria. In vederea acestui match, fusesem convocați, din Timișoara următorii trei jucători cari ne făceam serviciul militar: Tanzer, Tessler și cu mine.

Dar cum știam că era cineva, cu influență în armată, care vroia să zădărnicească organizarea acestui match de către Federație, ne-am dus la Buziaș și am stat ascunși până Sâmbătă seara, când ne-am dus cu o mașină, la Arad. Că nu ne înșelasem, e dovadă că, înainte de începerea matchului, când să intrăm pe teren, toți militarii au fost arestați și duși la Timișoara, cu un ordin dela centru. Cu noi au fost arestați și Kiss și Auer II. Matchul n'a mai putut avea loc și s'a jucat Budapesta contra Arad-Timișoara. E păcat, căci aveam multe șanse să-i învingem și era o victorie foarte frumoasă.

S'a făcut târziu, de când Vogl tot răscolește prin fotografii și amintiri.

E momentul să ne despărțim.

Dar măcar să-i mai pun câteva întrebări:

— *«Mai ai vreun ideal de împlinit, în football, dragă Vogl?».*

APUS DE SOARE..

Căpitanul echipei României zâmbește:

— «Pentru mine, nu prea mai am. Sunt la sfârșitul carierii și nu mai am decât câțiva ani de joc. Dar, pentru football, în general, da. Aș vrea să văd echipa României jucând cu țări mai puternice, ieșind din cercul strâmt al Balcanilor, unde progresul, pentru noi, este atât de limitat. Se pare că am pășit pe calea cea bună; matchurile cu Elveția și Cehoslovacia ne-au făcut cunoscuți în toată Europa. Trebuie să continuăm. Apoi, să se dea mai multă importanță juniorilor. In ei, se găsește gloria zilei de mâine. In sfârșit, pentru clubul meu, pentru Juventus, mai am o dorință: să-l văd mereu, dacă nu campion, cel puțin jucând un rol însemnat în Divizia Națională».

— *«Și ce grijă ți porți, pentru viitor?»*

— «Of mă privește nedumerit.

— «Cum ce grijă?».

— *«Vreau să spun, pe băiat îl înveți să joace football?».*

E a doua oară că «Ciogli» zâmbește, fericit.

— «N'are decât doui ani. Și ăia, neîmpliniți. Așa că e prea devreme să vorbim de asta. Dar eu, niciodată, n'o să-l pot obliga să joace football. Dacă o vrea el, o să joace. Și nimeni nu-l va împiedica».

La strand

— «Ai vrea să-l vezi luându-ți locul, în centrul liniei de halfi, a echipei României?».

Imi pare rău că nu vă pot reproduce expresia feței lui Vogl..

•

Interview-ul s'a terminat.

V'a plăcut sau nu v'a plăcut, eu trebuie să-l închei.

Și — printre atâtea amintiri — cum aș putea-o face mai bine, decât tot printr'o amintire. A mea, de astădată.

Era pe stadionul O. N. E. F.-ului în toamnă. Se juca matchul decisiv între România și Iugoslavia, pentru cupa Regelui Alexandru. Aveam o echipă cam slabă... Din toate părțile, înfrângerea noastră se da ca o certitudine.

Matchul debută, într'adevăr, în superioritatea oaspeților. Dar, dela început, se văzu că, în echipa României se produce o minune.

Era Vogl, deșlănțuit, în forma lui de zile mari.

Adversarul lui direct nu mai conta. Dar halful dreapta al României juca prost. Vogl jucă pentru halful-dreapta.

După o jumătate de oră, slăbi halful-stânga. Vogl jucă și pentru el, acoperind tot terenul, în lățime.

In repriza doua, fundașii României se dezorientară. Vogl se dublă. Se triplă.

Atacul, care funcționa defectuos, împins dela spate, intră în acțiune...

Și ultimul sfert de oră al matchului oferi celor zece mii de spectatori, un spectacol epic, unic în măreție: un singur om, luptând pe tot terenul, în mijlocul a zece coechipieri în zi proastă, dar înebuniți de exemplul lui.

Sus, în cabină, Vogl se prăbuși, extenuat între mâinile maseurului.

Dar jos România câștigase cu 2 la 1...

Gh. Țari

Vogl e decorat

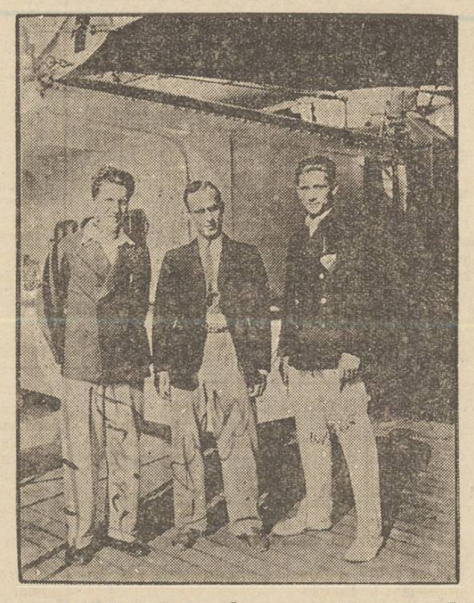

Un document istoric: Braine, căpitanul echipei belgiene, Villaplane căpitanul echipei franceze și Vogl, căpitanul echipei române, în drum spre Montevideo